

כמ"ש בזה"ק (ח"א קג) ושם בשינוי הסדר קצת – להעיר מההקדמה).
ע"פ (משלי לא' כג').
ולכן נק' (זח"ג קכג: ועוד). הנסתרות גו' (דברים כט' כח'). ולבננו לעשות כו' (לכאורה: ולבננו עד עולם לעשות גו'). תורה – לכולנו (ע"ד במדבר טו' טז').
הדעת את ה' (ע"ד ירמי' כב' טז'). ולב כנ"ל (פל"ח ובכ"מ). מ"ש הזהר (ח"ג סח' בקיצור ל' קצת). ע"פ (ישעי' כו' ט'). דאורייתא כו' (בהקדמה וש"נ). עד צפרא (בזהר עד דיתער צפרא). מ"ש בר"מ (זח"ג רפא' לעיל פ"י מא'). הלא אב אחד לכולנו (מלאכי ב' י'). מי הוא זה ואיזהו אשר (ע"ד מג"א ז' ה').

פרק מד והנה כל מדרגת אהבה מב' מדרגות אלו אהבה רבה ואהבת עולם נחלקת לכמה בחי' ומדרגות לאין קץ כל חד לפום שיעורא דיליה כמ"ש בזה"ק ע"פ נודע בשערים בעלה דא קב"ה דאיהו אתידע ואתדבק לכל חד לפום מה דמשער בלביה וכו' ולכן נקראי' דחילו ורחימו הנסתרות לה' אלהינו ותורה ומצות הן הנגלות לנו ולבנינו לעשות כו'. כי תורה אחת ומשפט אחד לכולנו בקיום כל התורה ומצות בבחי' מעשה משא"כ בדחילו ורחימו שהם לפי הדעת את ה' שבמוח ולב כנ"ל. אך אחת היא אהבה הכלולה מכל בחי' ומדרגות אהבה רבה ואהבת עולם והיא שוה לכל נפש מישראל וירושה לנו מאבותינו. והיינו מ"ש הזהר ע"פ נפשי אויתך בלילה וגו' דירחים לקב"ה רחימותא דנפשא ורוחא כמה דאתדבקו אילין בגופא וגופא רחים לון וכו'. וז"ש נפשי אויתך כלומר מפני שאתה ה' נפשי וחיי האמיתים לכך אויתך פי' שאני מתאוה ותאב לך כאדם המתאוה לחיי נפשו וכשהוא חלש ומעונה מתאוה ותאב שתשוב נפשו אליו וכן כשהוא הולך לישן מתאוה ודפיץ שתשוב נפשו אליו כשיעור משנתו כך אני מתאוה ותאב לאור א"ס ב"ה חיי החיים האמיתיים להמשיכו בקרבי ע"י עסק התורה בהקיצו משנתי בלילה דאורייתא וקב"ה כולא חד. כמ"ש הזהר שם דבעי בר נש מרחימותא דקב"ה למיקם בכל לילא לאשתדלא בפולחניה עד צפרא כו'. ואהבה רבה וגדולה מזו והיא מסותרת ג"כ בכל נפש מישראל בירושה מאבותינו היא מ"ש בר"מ כברא דאשתדל בתר אבוי ואימיה דרחים לון יתיר מגרמיה ונפשיה ורוחיה כו' כי הלא אב אחד לכולנו. ואף כי מי הוא

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים

כמ"ש בזה"ק: ח"א קג, א ושם – בשינוי הסדר קצת ¹ – להעיר מההקדמה לתניא ² .	ולב כנ"ל: פל"ח, ובכ"מ.
ע"פ: משלי לא' כג'.	מ"ש הזהר: ח"ג סח, א – בקיצור לשון קצת ³ .
ולכן נקראי': זח"ג קכג, ב ועוד.	ע"פ: ישעי' כו' ט'.
הנסתרות גו': דברים כט' כח'.	דאורייתא כו': כנ"ל בהקדמה וש"נ ⁴ .
ולבננו לעשות כו': לכאורה צ"ל: "ולבננו עד עולם לעשות גו'".	עד צפרא: בזהר הלשון הוא: "עד דיתער צפרא".
תורה – לכולנו: ע"ד במדבר טו' טז' ("תורה אחת ומשפט אחד יהי לכם").	מ"ש בר"מ: זח"ג רפא, א. הובא לעיל פ"י פמ"א.
הדעת את ה': ע"ד ירמי' כב' טז' ("הדעת אותי נאום ה'").	הלא אב אחד לכולנו: מלאכי ב' י'.
	מי הוא זה ואיזהו אשר: ע"ד מג"א ז' ה' ("מי הוא זה ואי זה הוא אשר").

(3) ושם: "דירחים לי לקב"ה רחימותא דנפש ממש ודא הוא רחימותא שלימתא דנפש' ורוחי', כמה דאתדבקו אלין בגופא וגופא רחים לון". (4) לעיל ע' יו"ד.

(1) ושם: "אתידע ואתדבק לפום מה דמשער בלבי כל חד כו'". (2) ושם: "דחילו ורחימו דבמוח ולבא לכל חד וחד לפום שיעורא דילי לפום מה דמשער בליבי".

זה ואיזהו אשר ערב לבו לגשת להשיג אפי' חלק אחד מני אלף ממדרגת אהבת רעיא מהימנא. מ"מ הרי אפס קצחו ושמץ מנהו מרב טובו ואורו מאיר לכללות ישראל בכל דור ודור כמ"ש בתיקונים דאתפשטותיה בכל דרא ודרא לאנהרא לון וכו' רק שהארה זו היא בבחי' הסתר והעלם גדול בנפשות כל בית ישראל ולהוציא אהבה זו המסותרת מההעלם וההסתר אל הגילוי להיות בהתגלות לבו ומוחו לא נפלאות ולא רחוקה היא אלא קרוב הדבר מאד בפיו ובלבבך וקולו לעורר כו' (ע"ד [126] דהיינו להיות רגיל על לשונו וקולו לעורר כוונת לבו ומוחו להעמיק מחשבתו בחיי החיים א"ס ב"ה כי הוא אבינו ממש האמיתי ומקור חיינו ולעורר אליו האהבה כאהבת הבן אל האב. וכשירגיל עצמו כן תמיד הרי

ערב לבו לגשת (ע"ד ירמי' ל' כא' הובא פל"ג). אחד מני אלף (ע"ד איוב לג' כג'). בתיקונים (סט' קרוב לסופו: אתפשטותא כו' לאשלמא כלהו. לחפש "לאנהרא לון"). לא נפלאות – ובלבבך (ע"ד דברים ל' יא' יד'). וקולו לעורר כו' (ע"ד [126] דהיינו להיות רגיל על לשונו וקולו לעורר כוונת לבו ומוחו להעמיק מחשבתו בחיי החיים א"ס ב"ה כי הוא אבינו ממש האמיתי ומקור חיינו ולעורר אליו האהבה כאהבת הבן אל האב. וכשירגיל עצמו כן תמיד הרי

לקוטי פירושים

ואהבה רבה . . בירושה מאבותינו . . כברא דאשתדל . . ממדרגת אהבת רעיא מהימנא . . אפס קצחו . . מאיר לכללות ישראל: האהבה היא "בירושה מאבותינו" (מאברהם), ופעולת התפשטות אורו של משה היא שתהי' באופן האהבה דמשה, "כברא דאשתדל וכו'" – ע"ד דמי שהוא חכם, פועל זה דאם נמשך בטבע למדת האהבה (או הגבורה ורחמים), פועלים הם בחכמה; מי שפעל בעצמו ביטול – פועלים הנ"ל בביטול, וכיו"ב. וכמוכן ג"כ מספ"י (דמדבר ג"כ באהבה זו – כמבואר בקונטרס עץ החיים, העבודה). ובזה מוכן ג"כ דמי כאן גם ריש ל' הזוהר "דאשתדל בתר אבוי" – דאם ה' הכוונה כאן שאהבת משה עצמה נעשית (שמץ ממנה) אהבתו, הול"ל "כברא כו' דרחים לון כו'". – אלא דמשה בתור רועה ממשיך דעת (ואתפשטותי' – ג"כ בזה, ומעיקר מהותו – חכמה וביטול), ואהבה – היא מאברהם.

(שיעורים בספר התניא ע' 598 הערה 9)

מי הוא זה . . אשר ערב לבו: דיוק לשון "אשר ערב לבו" – י"ל עפ"י מ"ש בתניא פ"כ אשר תשוקת וחדמת הלב היא למעלה מבחי' מחשבה, ואינה אלא מקור להמחשבה (שהתחלתה היא לאחר ש"חזרה ועלתה מהלב למוח"). וזהו אומרו "מי הוא זה כו' אשר ערב לבו" – להורות שאין שום מקור כלל למחשבה כזו.

(לקו"ש ח"ד ע' 1050 הערה 11)

אפס קצחו ושמץ מנהו . . מאיר לכללות ישראל: ולכן יכול כאו"א להגיע עכ"פ ל"א פס קצחו ושמץ מנהו" מדרגות משה שהתורה הודיעה אותם לנו. וכיון שיכול להגיע – מובן שמחוייב להשתדל בזה כו'.

(לקו"ש ח"ד ע' 143)

בבחי' הסתר והעלם גדול: ובאגה"ק סוף הביאור לסי' זך: "בהעלם והסתר גדול". ואולי יש לפרש החילוק – כי כאן מדבר ע"ד אופן מציאותה בנשמה, ובאגה"ק – באופן הארתה ממרע"ה, שבתחלתה מתעלם האור, ואז אפשר שיהי' הסתר.

(אגרות קודש חכ"ג ע' שי"ד)

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים ערב לבו לגשת: ע"ד ירמי' ל' כא' ("ערב את לבו לגשת"). הובא לעיל פל"ג. אחד מני אלף: ע"ד איוב לג' כג'. בתיקונים: תיקון סט' קרוב לסופו. ושם: "אתפשטותא כו' לאשלמא כלהו". לחפש מקור הלשון "לאנהרא לון"⁶. לא נפלאות – ובלבבך: ע"ד דברים ל' יא' יד' ("לא נפלאות היא ממך ולא רחוקה היא גו' כי קרוב אליך הדבר מאד בפיו ובלבבך"). וקולו לעורר כו': ע"ד קול מעורר הכוונה⁷.

5 כי, שם הפירוש "אחד מני אלף" הוא שהאחד הוא בניגוד להאלף (תתקצ"ט מלמדים עליו חובה והוא לבדו מלמד זכות" – מצו"ד), משא"כ כאן פירושו חלק א' מאלף. 6 ראה גם "הערות ותיקונים בדא"פ": "צ"ע מקומו בתיקונים. וראה זח"ג רטז, ב. רע"ג, א". 7 ראה הנסמן בלקו"ש חל"ה ע' 195 הערה 29.

(1) ראה קונטרס עץ החיים פט"ז. ובהערת רבינו שם מצייין גם לקונטרס העבודה פ"ג י"ד.

ההרגל נעשה טבע (פי"ד ושי"נ). ואף אם נדמה לו כו' (עד"ז פמ"א. אף שרק כאן הוא אמת לאמיתו מצד כו'. ועדיין יש להשותם). וע"ז אמרו (קדושין מ.). לפרחא כנ"ל (פט"ז). האסורים כנ"ל ("ספמ"א ופל"א – צ"צ"). בתחתונים כנ"ל (פל"ו). אויתיך הנ"ל (בפרקין). אך אם כו' אעפ"כ כו' ומח' טובה כו' (משמע דיש ג' אופנים: ציור במח' שבמוחו, מעורר האהבה לגילוי ע"י ההרגל דיש מקום לומר שהוא דמיון דלעיל ובשניהם צ"ל צירוף הק' וגילוי ממש דפט"ז). והנה ב' בחי' אהבות אלו (דנפשי אויתיך וכברא דאשתדל). דיצירה ולשם כו' (היינו מצ"ע. אבל ע"י הצירוף עולות לי"ס דבריאה כנ"ל פט"ז. וצ"ע החילוק).

ההרגל נעשה טבע. ואף אם נדמה לו לכאורה שהוא כח דמיוני לא יחוש מאחר שהוא אמת לאמיתו מצד עצמו בבחי' אהבה מסותרת רק שתועלת יציאתה אל הגילוי כדי להביאה לידי מעשה שהוא עסק התורה והמצוות שלומד ומקיים ע"י זה כדי לעשות נחת רוח לפניו ית' כבן העובד את אביו. ועל זה אמרו מחשבה טובה הקב"ה מצרפה למעשה להיות גרפין לפרחא כנ"ל. והנחת רוח הוא כמשל שמחת המלך מבנו שבא אליו בצאתו מבית האסורים כנ"ל או להיות לו דירה בתחתונים כנ"ל והנה גם לבחי' נפשי אויתיך הנ"ל קרוב הדבר מאד להוציאה מההעלם אל הגילוי ע"י ההרגל תמיד בפיו ולבו שוין, אך אם אינו יכול להוציאה אל הגילוי בלבו אעפ"כ יכול לעסוק בתורה ומצוות לשמן ע"י ציור ענין אהבה זו במחשבה שבמוחו ומחשבה טובה הקב"ה מצרפה כו'; והנה ב' בחי' אהבות אלו אף שהן ירושה לנו מאבותינו וכמו טבע בנפשותינו וכן היראה הכלולה בהן שהיא לירא מליפד ח"ו ממקור חיינו ואבינו האמיתי ב"ה אעפ"כ אינן נקראות בשם דחילו ורחימו טבעיים אלא כשהן במוחו ומחשבתו לבד ותעלומות לבו ואז מקומן בי"ס דיצירה ולשם הן מעלות עמהן התורה והמצוות הבאות

לקוטי פירושים

גם לבחי' נפשי אויתיך . . קרוב הדבר מאד להוציאה מההעלם אל הגילוי ע"י ההרגל בפיו ולבו שוין אך אם אינו יכול וכו': בהאבה ד"כברא ד אשתדל" – צריך להיות נעשה כטבע שהוא אבינו, ענין שבהרגש ושכל, ולא שייך לגופניות, ולכן מובן יותר שהתעוררות הכוונה (ע"י הקול) תועיל בזה. אבל בהאבה ד"נפשי אויתיך" – צריך להיות נעשה כטבע שזהו

מ"מ, הגהות והערות קצרות – עם פענוחים
ההרגל נעשה טבע: כנ"ל פי"ד ושי"נ.
ואף אם נדמה לו כו': עד"ז לעיל פמ"א: "יש לכל אדם להרגיל עצמו בכוונה זו כי אף שאינה באמת לאמיתו לגמרי . . מ"מ מעט מזער כו'" – אף שרק כאן "הוא אמת לאמיתו מצד כו'". ועדיין יש להשותם.
ועל זה אמרו: קדושין מ, א.
לפרחא כנ"ל: פט"ז.
האסורים כנ"ל: "ספמ"א ופל"א – הגהת הצ"צ".
בתחתונים כנ"ל: פל"ו.
אויתיך הנ"ל: בפרקין.

אך אם כו' אעפ"כ כו' ומח' טובה כו': משמע דיש ג' אופנים: (א) ציור האהבה במחשבה שבמוחו, (ב) מעורר האהבה לגילוי ע"י ההרגל, דיש מקום לומר שהוא דמיון, דלעיל ("להיות רגיל . . לעורר כוונת לבו ומוחו . . אף אם נדמה . . שהוא כח דמיוני"), ובשניהם צריך להיות צירוף הקב"ה, (ג) וגילוי ממש, דפט"ז. והנה ב' בחי' אהבות אלו: ד"נפשי אויתיך" ו"כברא דאשתדל". דיצירה ולשם כו': היינו שמצד עצמן מקומן בי"ס דיצירה ולשם הן מעלות עמהן התומוצ"כ כו', אבל ע"י הצירוף דהקב"ה עולות לי"ס דבריאה, כנ"ל פט"ז. וצ"ע החילוק בין עלייתם לי"ס דבריאה מצד עצמן או מצד הצירוף דהקב"ה.

(8) בה"מ כו' לפי"ד – ליתא. אבל בתכריך הכתי"ק בע' בפ"ע השייך לתניא – מציין רבינו: "הרגל נעשה כו'" (יד) – פחד יצחק ע' הרגל "ה. טבע שני". שבילי אמונה נתיב ד' שביל ב' "ה. נעשה טבע". (9) נדפסה ב"קיצורים והערות לספר התניא" ע' לח.

אבל כשהן כו' נק' רעו"ד כו' (לא קאמר דאז נק' דו"ר שכלים. וכן לקמן כתב "מדו"ר שכלים אשר האהבה נק' אה"ע", משמע דדו"ר שכלים היינו הנולדים מהתבונה כו' משא"כ אם רק מוציאם לגילוי ע"י התבוננותו כו'. ויש לעיין בלה"ק פל"ח לט'). נק' רעו"ד (ע"ל פי"ז לט'). בזהר (). מ"ש בתיקונים (פל"ט וש"נ). אלי' (הקדמת ת"ז). ולא עוד כו' בחי' אה"ר כו' (לכאורה לא ביאר מהות אה"ר זו. ולהעיר ג"כ

מחמתן ובסיבתן. אבל כשהן בהתגלות לבו נק' רעותא דלבא בוזהר ומקומן ב"ס דבריאה ולשם הן מעלות עמהן התורה והמצות הבאות מחמתן. מפני שיציאתן סד מההעלם והסתר הלב אל בחי' גילוי היא ע"י הדעת ותקיעת המחשבה בחוץ והתבוננות עצומה מעומקא דלבא יתיר ותדיר בא"ס ב"ה איך הוא חיינו ממש ואבינו האמיתי ב"ה ומודעת זאת מ"ש בתיקונים כי בעולם הבריאה מקנא תמן אימא עילאה שהיא ההתבוננות באור א"ס חיי החיים ב"ה וכמאמר אליהו בינה לבא ובה הלב מבין, ולא עוד אלא שב' בחי' אהבות אלו הנ"ל הן כלולות מן בחי' אהבה רבה וגדולה ומעולה מדחילו ורחימו שכליים אשר האהבה נק' לעיל בשם אהבת עולם רק שאעפ"כ צריך לטרוח בשכלו להשיג ולהגיע גם לבחי' אהבת עולם הנ"ל הבאה מהתבונה ודעת בגדולת ה' כדי להגדיל מדורת אש האהבה ברשפי אש ושלחבת עזה ולהב העולה השמימה עד שמים רבים לא יוכלו לכבות וגו' ונהרות

דלעיל כ' דא. נפשי אויתך כלולה גם מאה"ע). אשר האהבה נק' כו' (קאי אתיבות דו"ר שכלים ולא אה"ר כו'?). אה"ע הנ"ל (פמ"ג). שמים רבים גו' (ע"ד שה"ש ח' ז'.

מ"מ, הגהות והערות קצרות - עם פענוחים
אבל כשהן כו' נק' רעותא דלבא כו':
לא קאמר דאז נק' דחילו ורחימו שכלים.
וכן לקמן כתב "מדחילו ורחימו שכליים
אשר האהבה נק' לעיל בשם אהבת
עולם", משמע דדחילו ורחימו שכליים
היינו הנולדים מהתבונה כו', משא"כ אם
רק מוציאם לגילוי ע"י התבוננותו כו'.
ויש לעיין בלשונו הקדוש לעיל פל"ח לט'.
נק' רעותא דלבא: עיין לעיל פי"ז לט'¹⁰.
בוהר:
מ"ש בתיקונים: נזכר לעיל פל"ט וש"נ¹¹.
אליהו: הקדמת תיקוני זהר¹².
ולא עוד כו' בחי' אהבה רבה כו':
לכאורה לא ביאר מהות אהבה רבה זו.
ולהעיר ג"כ במ"ש כאן שב' אהבות
הנ"ל כלולות מבחי' אהבה רבה - דלעיל
כתב דאהבת "נפשי אויתך" כלולה גם מאהבת עולם.
אשר האהבה נק' כו': קאי אתיבות "דחילו ורחימו שכליים" (שאהבה זו שבאה ע"י ההתבוננות "נקראת
לעיל בשם אהבת עולם"), ולא א"האהבה רבה כו"¹³.
אהבת עולם הנ"ל: פמ"ג.
שמים רבים גו': ע"ד שה"ש ח' ז' ("מים רבים גו").

לקוטי פירושים

חיי, ולכאורה, אם אין גו' מרגיש זה (כהרגשתו חיי נפשו -
לאחרי שהי' מעונה כו'), מה תועיל בזה כוונת הלב הרוחני?

(שיעורים בספר התניא ע' 603 הערה 12)

נק' רעותא דלבא בוזהר: מזה ראי' על מה דמסיים:
"ומקומן ב"ס דבריאה" - כי בוזהר איתא דמרעו"ד נעשה
לבוש לנשמה בגעה"ע, וגעה"ע הוא עולם הבריאה.

(מאגרות קודש ח"א ע' שיט)

בחי' אהבה רבה וגדולה ומעולה מדחילו ורחימו
שכליים: כי דחילו ורחימו שכליים מקומן בעולם הבריאה,
ואהבה רבה וגדולה ומעולה - מקומה באצילות (ע"י פל"ט).

(לקוטי ביאורים בספר התניא ע' 97)

(2) ראה גם "לקוטי פירושים" לפל"ט (לעיל ע' רנ).

(10) ראה גם ב"מ"מ הגהות והערות קצרות" לפל"ט (לעיל ע' רמט). (11) לעיל ע' רמח. (12) יז, א. (13) כנראה כוונת הסימן שאלה - שאף שבהכרח לפרש כן, מ"מ, אין זה משמעות הלשון.

לקוטי אמרים

מ"מ הגהות
והערות קצרות
רצה

ולכאורה בתו"א ד"ה
מ"ר דנח ותולדות,
מפרש פסוק זה על
אה"ר דוקא משא"כ
המדות הנולדים מהשכל.
אבל בלקו"ת לג"פ רד"ה
לבאר הדברים ע"פ מ"ר
משמע שהוא אה"ע).
לכבות וכו' . . ישטפוח

לא ישטפוח וגו' כי יש יתרון ומעלה לבחי' אהבה
כרשפי אש ושלחבת עזה וכו' הבאה מהתבונה ודעת
בנדולת א"ס ב"ה על שתי בחי' אהבה הנ"ל כאשר
אינן כרשפי אש ושלחבת כו' כיתרון ומעלת הזהב
על הכסף וכו' כמ"ש לקמן וגם כי זה כל האדם
ותכליתו למען דעת את כבוד ה' ויקר תפארת גדולתו
איש איש כפי אשר יוכל שאת כמ"ש בר"מ פ' בא בגין
דישתמודעון ליה וכו' וכנודע:

וכו' (וגו'?). כאשר אינן (משמע דגם אה"ר אפ"ל כרשפי אש כו'. ואפשר דזהו כונת
מש"כ לעיל אה"ע כו' כדי להגדיל כו', היינו שע"י התבונה וכו' תהי' באה"ר גם המעלה
דרשפי אש כו', וזהו ג"כ הכונה בתו"א שם?). כמ"ש לקמן (פ"נ). אשר יוכל שאת (ע"ד
ברא' מד' א'). פ' בא (זח"ב מב:). וכנודע ().

לקוטי פירושים

יש יתרון ומעלה לבחי' אהבה כרשפי אש . .
על שתי בחי' אהבה הנ"ל כאשר אינן כרשפי
אש כו': אומר כאן "כאשר אינן כרשפי אש", כי
מדבר באהבות אלו דוקא באופן שאינן כרשפי אש,
אבל אם מביאין לגילוי ע"י התבוננות בגדולת אבינו
כו' (היינו בענין ההפלאה), הרי הן באופן שהן
כרשפי אש, ויש בהן ג"כ המעלה, כי יקר תפארת
האב מעורר הצמאון וכו'.

הנקודה: ב' התבוננות, בכלל: (א) בהפלאה -
ומביאה - גילוי או הולדה - דצמאון ורשפי אש כו'
(כמאמרי אדנ"ע מוסיף בכ"מ, שכן ג"כ מהתבוננות
בריוחוק). (ב) בקירוב, ומביאה לקירוב, אהבה כמים
כו'. ב' תוצאות אפשריות מהתבוננות (איזו מהנ"ל):
(א) אהבה (או יראה) שבהעלם (טבע, ירושה) -
מביאתה לגילוי. (ב) הולדת אהבה (או יראה).

ולהעיר: הפלאה הנ"ל צ"ל הפלאה בערך. באם
שלא בערך לגמרי - תוצאותי' ביטול. וכן בנוגע
לריוחוק. יעייין בהנסמן בהערה לקונטרס עה"ח פ"ב³.

(שיעורים בספר התניא ע' 609 הערה 16)

3 ע' 18.

14) ושם (ח, ג): "לא יוכלו לכבות את האהבה שהוא
בחי' האהבה המוסתרת שיש בכל נפש מישראל בטבע
מבחי' נפש האלקית שטבעה לעלות וליכלל תמיד
למעלה כשלהבת העולה מאל"י כמ"ש לעיל מיני' רשפי'
15) ושם (יט, ג ואילך): "אהבה שנוולדה מהבינה ודעת
נק' אהבת עולם . . יש ב' מיני מדות. הא' המדות הנולדים מהשכל . . והב' הם המדות שלמעלה מהשכל, ונק' אהבה רבה
. . וזהו מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה, והיינו להיות שאהבה זו היא בחי' אה"ר שדרשה למעלה מהשכל וכו'".
16) ושם (נט, ב) (נדפס גם באוה"ת נח (כרך ג') תרכ"א, א): "אהבת עולם היא בחינת גבוה יותר* מאהבה רבה . . כי
אהבה רבה היא בוז"נ בחי' ו"ה, אבל אהבת עולם היא בחי' תרין רעין דלא מתפרשין דהיינו לעד ולעולמי עולמים, וזהו
נמשך מבחי' י"ה . . ולכן כל בחי' מים רבים לא יוכלו לכבות את האהבה זו". (17) כ"ה בדפוס התניא שלפנינו.
ובמהדורות זו תוקן ע"פ מ"ש ב"הערות ותיקונים בדא"פ". (18) ראה גם "לקוטי פירושים" כאן.

(* וראה ספר הערכים חב"ד ח"א ע' תקעט, שב' הבחי' דאהבת עולם (שלמטה מאה"ר ושלמעלה מאה"ר) מתייחסות זו לזו
ונקראות בשם אחד.